

L. F. F. L. S.

CHARACTER

**SEDITIONOSI
CIVIS,**

Dissert. Academ. leviter adumbratus,
CUJUS PARTEM PRIOREM,

Suffragante Ampliss. Ordine Philo-
sophico in Regio ad Auram Lyceo,

Ductu & moderamine

CLARISSIMI VIRI

Mag. **LAURENTII
ALSTRIN,**

Eloqv. Roman. Profess. Publ. & Ordin.

Publ. Bonorum Disquisitioni,

Ad d. ips. Calend. Apr. A:O MDCCXXVI.
in Audit. Maximo,

Horis ante merid. Suetis,

Modestia, qua par est, subjiciet

NICOLAUS LJUNGMAN,

Smolandus.

S:Æ R:Æ M:TIS

MAGNÆ FIDEI VIRO,

REVERENDISSIMO
PATRI AC DOMINO,

DN. DAVIDI

LUND,

S. S. Theologiæ Doctore EXCELLER-
TISSIMO, inclutæ Diœceseos Wexio-
nensis Episcopo EMINENTISSIMO, Sy-
nedri ibidem Ecclesiastici Præsidi
GRAVISSIMO, Gymnasiorum, Scho-
larumque per Diœcesin Ephoro
ADCURATISSIMO,

MÆCENATI MAXIMO.

AN in conspectum TUUM, PATER
REVERENDISSIME, rudibus hinc
pagellis, omni proflus ornatu destitutis,
pro-

QUEM orbis celebrat literatus,
Aboa sibi gratulatur Antistitem,
Et Fennonia sibi decus,

REVERENDISSIMO IN CHRISTO
PATRI AC DOMINO,

DN. HERMANNO
WITTE,

S. S. Theologiæ Doctori EXCELLEN-
TISSIMO, Dæceleos Aboënsis Epi-
scopo EMINENTISSIMO, Regiæ ibidem
Academiæ Pro-Cancellario MAGNIFI-
CENTISSIMO, Venerandique Con-
sistorii Ecclesiastici Præsidi
GRAVISSIMO,

MÆCENATI MAXIMO.

Q Uum magnos nonnisi magna
deceant, incipitibus diu cogitatio-
nibus fluctuavit animus meus, cone audaciæ
mihî

prodire mihi liceret, merito dubitarem,
nisi gratia & favor, quo beneficentissima
Domus TUA Parentes meos, meque sem-
per amplexa est, dubitanti adderet ani-
mum. A q̄; quidem, ut nunc nihil dicam
de Paterna domo, quæ, TUAM gratiam
abunde experta, numquam non ideo eam hu-
millime veneratur; sola illa in me collata
TUA beneficia, tanta sunt, ut illis enar-
randis, ne dicam exornandis, neq; pagellæ
angustia, neque difficilis mea Svada, ul-
la ratione sufficere queant. Fateor quidem,
perquam exiguum esse hoc munusculum, si
cum magnitudine TUA, REVERENDIS-
SIME PATER, comparetur, quæ merito
sane & optimo jure nil, nisi magnum, egre-
gium atque excellens admittere posset: Ce-
terum, spero TE, si non rem consecratam,
saltem animum humillime consecrantis pla-
cida, ut soles, fronte respecturum. Sine
igitur, PATER REVERENDISSIME, esse
hoc, qualecunque demum, certissimum
pecto-

mibi progredi liceret, ut leve hocce charta-
eum munus, TIBI etiam, PATER RE-
VERENDISSIME, submissa mente offerre
sustinerem. Verum, quo incompuot
mea, omnidesituta nitore, in publicum pro-
dit difficilis Minerva, fati durioris timida;
hoc magis indiga est Summorum Patroci-
nii Virorum. Id vero aliunde, nec quære
potius, nec tutius sperat, quam a TE, REVE-
RENDISSIME PATER; cujus & fortuna
amplissima potest, & virtus perfectissima
vult servare quam plurimos. Proinde, non
mirum TIBI, humillime rogo, obveniat,
quod hæc studiorum primitias, in venera-
bundæ mentis restificationem, TIBI etiam
consecratis esse cupiam, etiam si nullo suo
decore commendabiles sint: namque enim
spero nihilominus, ab offerentis saltem pie-
tate & devoto animo, pretium aliquod eas ha-
bituras; maxime quidem apud TE, REVE-
RENDISSIME PATER, cujus bonitas a-
nimi, generositasque maxima, dudum longe
lateque cognita est. Gratia enim ac bene-
volentia, qua omnes complecteris literarum
indefesos cultores, atque in iis, Nationem
nostram Smolandicam, quæ feliciter sub um-
bone quodammodo TUO, heic loci, Musæ
rum militat in castris, tanta est, ut de MÆ-
CENATE ac PROMOTORE MAXIMO,
BENIGNISSIMO, numquam satis Musæ
Aboenses gratulari sibi posse videantur.

Quod

pectoris venerabundi, piissimique documentum. De cetero, Summum & Immortale Numen, calidissimis defatigabo suspiriis, ut grandi, quam TIBI concessit, ætati, prosperam semper addat valetudinem, eandemq; omniæna felicitate ornata.

REVERENDISSIMI
NOMINIS TUI

Humillimus cultor & cliens

NICOLAUS LJUNGMAN.

Quod igitur, ut reliquorum, ita & meum
est, TUAM ego, REVERENDISSIME PA-
TER EPISCOPE, TUÆq; NOBILISSIMÆ
FAMILIÆ prosperitatem omnigenam, assi-
duis votis, crebrisque suspiriis, apud DEUM,
beneficiorum Remuneratorem Optimum
Maximum, summa, qua par est, animi
devotione habebō commendatissimam.

REVERENDISSIMI
NOMINIS TUI

Humilissimus cultor & cliens
NICOLAUS LJUNGMAN.

Wälborne Herren och Adlessoren
Uti

Kongl. Åbo Häffrätten/

Herr JONAS LÖB.

STJERNAN /

Min gunstige Herr.

Fäst ej guld uhr Bergen flyter
Uti Finland / doch ej tryter
Thet man högre skatta bör/
Edla slögder/ Edelt sinne/
Digert wett bor och ther inne
Och med mängen tråka tör.

Eij här finnes Män/ som siffra
Lag och Rätt/ The rätte utstiffra
Tid och ro uti hwart stånd;

Så.

Sådan skatt och dyra gåfvor /
Äro mer än alla häfvor
Här i detta Finsta Land.

Tu min Clio bör nu wijsa
Och thens gunst här allmänt prisa /
För thet myckna som tu fått;
Swilken / när på Finsta stranden
Du först steg / tig räcke handen /
Och sen giordt tig mycket godt.

Ware thesfor' lyckan blida
Nu och stedse på Er sida /
Lågre sig kring om Er boo;
Alt hwad I här sielswa önska /
Hos Er mer och mera grönsta /
Er til nöije frögd och roo.

Wälborne Herr Adsefflorens

Tienåhör samste
Tienare
N. LJUNGMAN.

Generoso ac Nobilissimo DOMINO
Dn. OTTONI FRIDERICO
Stålhammar /

Militiæ pedestris Cronoburgensis Ca-
pitaneo maxime strenuo,
PATRONO MUSARUM BENIGNO,

OB summum favorem, quo clientem
prosequi dignatus est, tenuem hunc in-
genii sui partum, venerabunda mente of-
fert & consecrat,

Generosi ac Nobilissimi
Domini Capitanei

Cultor observantissimus
N. LJUNGMAN.

Admod. Rever. & Praclarissimo DOMINO,
Mag. ANDREÆ LJUNGMAN,
Ecclesiarum Hultsöensium Pastori
Dignissimo, nec non Districtus adja-
centis Præposito Adcuratissimo, Pa-
renti Optimo, summa pietate ad
cineres usq; colendo.

Itemque

Admodum Reverendis, Praclarissimisq̄

VIRIS,

In Regio Gymnasio Wexionensi

LECTORIBUS

& Consistorii ADSESSORIBUS

Dignissimis, æquissimis,

Partimq̄ ADFINIBUS meis Carissimis,

ut quondam Præceptoribus fidelissi-

mis; ita & nunc Promotoribus Certissi-

mis, reverenter & officiose

colendis, honorandis,

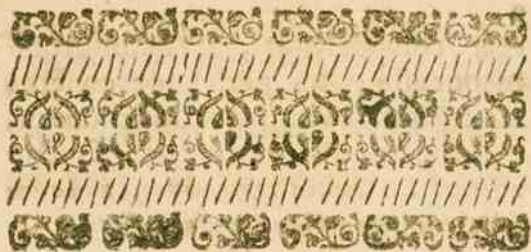
Pagellas hæc, argumenti tantum-
modo nobilitate commendabiles, Pa-
rens Dulcissime, Adfines & Lectores
carissimi, æstumatissimi, in grati er-
ga Vos animi testificationem, nec

non

non ulterioris benivolentiæ ac pro-
motionis spem, cum devorissima
omnigenæ felicitatis vestræ adpre-
catione, observanter & perquam
officiole dedicat & offert,

PARENTIS OPTIMI,
ADMODUMq; REVER. atq; PRÆCLAR.
NOMINUM VESTRORUM

Filius obedientissimus
&
Cultor officiosissimus
N. LJUNGMAN.

CAP. I.

§. I.

Omnium, quibus

Respublica quædam ve-
xetur, malorum, teterrim-

mum, gravissimumque habemus se-
ditionem & discordiam intestinam;
qua pars Reipublicæ, aut contra Prin-
cipem, aut Magistratus, violento mo-
tu insurgit (A): Quam enim cœle-
ste bonum Concordia, & reipublicæ,
& toti generi humano salutaris est;
tam discordia sive seditio, inferna-
le monstrum, funesta. Quam illa
continet, firmat, roborat; tam hæc
dissipat, debilitat, frangit. Quemad-
modum omnia, per illam conjun-
cta,

Ita, convalescunt; reddunturque
 inconcussa; ita per hanc cuncta,
 quamlibet valida, facile infirmantur,
 deturbantur & evertuntur. Quem-
 admodum *contra concordiam, nulla in-
 sidia sunt opportune, nulla calliditas sa-
 tis callida, nulla vis satis valida; Esc. (b)*
 ita nulla civitas tantis opibus floret,
 nullæ tantæ copię regnum propu-
 gnant, quas discordia non convellat.
 Decius igitur, Trib. Plebis, (alius Lu-
 cius) coortam inter plebem & pa-
 tricios discordiam restinguere cupi-
 ens, Senatores Romanos his com-
 pellare verbis non veritus est: *Si
 quis vos interroget, quæ sit maxima ci-
 vitatum calamitas, & perniciem afferens
 ce errimam; nonne responderetis Di-
 scordia? mihi certe sic videtur (c).* Cu-
 jus sermonem, exemplo opulentissi-
 mæ validissimæque civitatis Numan-
 tiæ, illustravit ille Celtarum Prin-
 cept, qui Scipioni, deleta Numantia,
 interroganti, qua de causa res Nu-

mantina invicta ante stetit, tunc
 autem eversa esset, respondit: *Con-*
cordiâ invicta: Discordia exitio fuit (d).
 Luculentissimum vero de seditione
 testimonium, quam illa civitatibus,
 utcumque magnis & validis, exitio
 sit certissimo, exinde dabimus, quod
 Romanam Rempubl. omnium,
 quotquot orbis vidit, validissimam,
 maximeque formidabilem, cetero-
 quin æternam futuram, sed sola ta-
 men seditione & discordia intesti-
 na everti posse, ipsi ejus ætatis
 populi senserint atque gavisi sint. In-
 signis prorsus & notatu dignissimus
 hac de re locus est Livii (e);
 ubi in spem ventum fuisse dicitur,
discordia intestina dissolvi rem Romanam
posse, Principesque in omnium E-
 truriæ populorum conciliis tremuif-
 se: *eternas opes futuras Romanas,* ni-
 si inter semet ipsos **SEDITIONIBUS**
ŒVIRENT: ID UNUM VENENUM, EAM
LABEM CIVITATIBUS OPULENTIS RE-
PERTAM, UT MAGNA IMPERIA MOR-
TALIA ESSENT. Namque enim fuisse

& fore seditiones populis pluribus
magis exitio, quam bella fuere externa,
quam fames morbive, quaque alia in
Deum iras, velut ultima publicorum ma-
lorum, vertunt; graviter alibi conten-
 dit idem Historicorum princeps (f).
 Idcirco, seditio ultimum est maio-
 rum, quod hostis hosti imprecari
 possit; uti ex Imperat. Othonis ser-
 mone patet apud Tacit. Neque
 adeo mirum, cum sint seditioni

nomina mille:

Mille nocendi artes. Virg. Æn. 7.

Ita enim se res habet, quemadmo-
 dum Cicero aliquando dixisse fer-
 tur in Senatu: *Ubi cives seditiones*
movere inceperunt, - - - necessario
calamitates, quasi orbe quodam, semper
revolvuntur, continentique successione ma-
la malis redduntur (g). Quod Luculen-
 tius etiam, longe ante affirmaverat
 Thucydides, dicendo:

Ἐν ἑκάστῃ πόλει εἰδῆα κακῶν ἔστι.

„Quia igitur infinita civitatibus mala
 „infligit seditio, sub dira Typhonis
 „effigie illam repræsentarunt Poëtæ:

In

„In qua centum capita, ob divisas
 „potestates: ora inflammantia, ob
 „incendia: angvium cingula, ob pe-
 „stilentias: manus ferreae, ob cae-
 „des: ungues aquilini, ob rapinas:
 „corpus plumis contactum, ob per-
 „petuos rumores, & nuncios, & tre-
 „pidationes; & ejusmodi (h).

- (a) *Conf. Ad. Contzen. Polit. l. 9. c. 2. & Lips. Pol. l. 6. c. 4. §. 1.* (b) *Min. not. ad Sall. B. Jug. & Or. Micip.* (c) *Dyon. Halic. l. 7. p. m. 238.* (d) *Oros. l. 5. c. 8.*
 (e) *Liv. l. 2. c. 44.* (f) *Liv. l. 4. c. 9.*
 (g) *Dyon. l. 44.* (h) *Fr. Bac. de Verul. Sap. Vet. Fab. 11. citat. a Reinhard. in Theatr. Prud. Eleg. p. 1796.*

§. II.

QUO nocentior Seditio, eo magis an-
 revertenda, et, si fieri possit, ex-
 cludenda est; vel saltem, quum in-
 fausto sidere exarserit, omni ope
 & nisu coercenda atque restinguen-
 da. *Cum enim semel radices egerit ma-
 litia, & intraverit; sicut coalita agri-*

tudo, difficilis est exstinctu (a). Sive, ut hoc idem vena copiosiori exhibuit P. Beræhus: Parva, ait, omnia & surgentia paulum, magnos, vehementesque impetus non sustinent. Sin differis, & malum vires suæ serit, vereor, ne, cum volumus adhibere incendio remedia, non possimus. Gignit enim indies labe, fortior sit atque robustior, nihil ut magis esse vobis timendum videatur, quam mora (b). Proinde, ut etiam Seditio- nis radices initio læpenumero lateant, serpant vero indies latius, eousque, ut nisi extirpentur, ingenti erumpant vi, totasque Respubl. vel evertant funditus, vel summum in discrimen adducant; non minima pars prudentiæ civilis est, nosse earum origines, progressus, evellensdique & delendi remedia. Hæc vero cuncta rite pernosci nequaquam possunt, nisi etiam indoles & natura seditiosorum capitum pariter innotescant. Merito enim arcanum quoddam sapientiæ habita tuit, habendaque est, animorum novitia. Atque

ut

ut in rebus omnibus, ad eventus prævidendos, totamque ordinandam vitam, apprime utile est, studia & propensiones animorum variorum, exempli gratia inflati, avari, obtrectatoris, curiosi &c. omnemque illorum naturam notam sibi reddere atque perspectam; ita quoque in iis, quæ ad Rempublicam pertinent, ad interiora negotiorum ille optime penetrabit, qui non gesta modo & eventus perpendat, sed imprimis causas eorum quæ maximam partem in indole & ingenio hominum vario consistunt, indaget diligenter atque rimetur. Crediderim itaque, non inanem in literis collocaturum operam, qui ex scriptoribus historiarum, & civilis prudentiæ Doctõibus, variorum ideas animorum sibi conficiat, & apud animum rite proponat. Mihi, cui, præter reliquas literas bonas, cum Historiarum, tum Prudentiæ civilis studium magnopere arrisit, quamquam per ætatem, tenuitatemque ingenii, vix primis delibare laboris utriusque dulcedinem adhuc

licuit; volupe tamen fuit, ex eorundem *Magistris* literarum ea colligere, quæ animum & molitiones demonstrent **SEDITIOSI**. Hujus igitur characterem, levi penicillo adumbratum, cum Tibi jam, **B. L.**, sisto; Tuum favorem abtestor, digneris innoxiiis hisce conatibus censuram præbere mitiorem.

(a) *Joann. Stob. Serm. 44.*

(b) *In Epist. Leon. Pag. 18.*

CAP. II.

§. I.

Fateor quidem, manus suas materiæ cuidam tractandæ admoventibus, familiarem imprimis esse morem, ut natales vocum, quas frons gerit dissertationum, ante omnia multis exponant: ceterum, cum in apposito titulo, quidquid hujus est generis, cuivis constare, peritissimum mihi habeam; ad ipsum argumentum tractationis nostræ me protinus acci-

accingo. Est igitur Seditiosus civis ille, qui, quocunque animo, & quacunque ratione, turbas in civitate movet, sive aliquid novi molitur contra leges & jura civitatis, fidemque & officia ipsi debita. Proinde, inquietus civis, turbulentus, incivilis, turbidus, factiosus, Seditiosus, pari nobis heic passu ambulant. Quocunque autem appelletur nomine, pestis ille est Reipubl. exitiosa (quod quoque ex malis seditionis, supra memoratis, patet) & non civitatis modo, sed totius quodammodo humanitatis hostis; quippe quod concordiam hominum turbet ac tollat, atque sic ab amica societate, ad quam natura hominem genuit, maxime abhorreat. Hujus expressam ut Tibi, B. L. exhibeam imaginem; primum quali sit animo, mente & cogitatione, exponam; deinde, quomodo se ipsius habeant sermones; tum, quomodo scelestæ ipsius reliquæ comparatæ sint actiones & nefanda molimina.

En igitur animum & cogitationes seditiosi !

Primum a præfenti ftatu, utcunq; felici, faftidio quodam & fatierate abalienatur. Id in optimo nonnunquam Reipublicæ Romanæ ftatu, fub Octavio Augufto, eveniffe conftat. Illum feliciffimum ftatum delcriptum „legimus apud Vellejum : qui *nihil*, „*inquit*, optare a Dns homines, ni- „hil Deos hominibus præftare potuif- „fe, nihil voto concipi, nihil felici- „tate confummari ; quod non Au- „guftus, poft reditum in urbem, rei- „publicæ, populoque Romano, ter- „rarumque orbi repræfentaverit (a). Nihilominus tamen Seditiofi tunc temporis inventi funt L. Murena & Fannius Cæpio, qui *feliciffimum illum ftatum odiffent*, ut ipfe Vellejus habet (b).

Deinde, modicis etjam honoribus, ftatui reipublicæ tolerandis, non contentus, immoderatis animi fui mo-

motibus ad majora semper adspirat; nec non claritudinem sibi nominis, inusitati alicujus facinoris celebritate, conciliare studet: quod in Tiberio & Cajo Gracchis observatum legimus (c). Ad unum enim evehctus dignitatis gradum, si, adspirante fortuna, res ex voto fluant, majores animi sumit spiritus, seque magis magisque inani mentis adfectu effert. Instar ejusmodi seditiosi exhibet Vellejus in L. Corn. Sulla (d).

(a) Vell. l. 2. c. 89. (b) Idem l. 2. c. 91.

(c) Plut. Vit. Paral. T. 3. p. m. 192.

(d) Vell. l. 2. c. 17.

§. III.

Omnes itaque honores & dignitates immoderate sectatur; quemadmodum de Cajo Mario legimus apud Vellejum (a), de quo exstat, quod omnia imperia & omnes provincias concupiverit. Quid, quod ipsi Regio fastigio inhiet; ut idem quon-

quondam comparare sibi studuit C. Gracchus, qui fratrem suum Tiberium Regalis potentiae assumpsit socium, ut apud Vell. annotatum legimus (b). Hinc igitur Cn. illi Pompejo similis, non modo superioribus invidet, juratusque quasi hostis est; sed indignatur quoque, quemquam æqualem dignitate conspiciere. Accidit enim sæpenumero, ut minima concupiscat leditiosus, ob animi sorditiem; nec satietur maximis, ob insatiabilem cupiditatem (c). Quam ob rem, nullam animo habet quietem: omnia sibi putat tentanda: maximos ausus fortis habens animi, cessationem vero ab illis, ignavi: quemadmodum & ceteras bonas artes, probitatem, contentum animum, prudentiam, continentiam, &c. si obsint ipsius conatibus, falsis stultitiæ, socordiæ, timiditatis, effeminateque naturæ nominibus appellat.

(a) Vell. l. 2. c. 18. §. 6. (b) Vell. l. 2. c. 6.

§. 4. (c) Bæcl. Char. Pol. cap. 5.

CAP. III.

§. I.

Demonstrato jam breviter animo seditiosi, sequitur, ut quomodo sermones ejus comparati sint, æque simplici stilo persequar. Inprimis itaque artem simulandi & dissimulandi exercet seditiosus. *Falsus fit; aliud clausum in pectore, aliud promptum in lingua habet; amicitias, inimicitiasq; non ex re, sed ex commodo æstimat; magisque vultum, quam ingenium bonum habet (a).*

Huc pertinet etjam ars illa verborum lenocinii res fucandi: qua nempe bonum, aut melius, aut vilius; malum vero, aut pejus, aut levius; aut utrumque diversa plane facie, quam revera est, repræsentet. Vera namque belli & Seditiosis tuba malitiosi hominis lingua est. *Bona enim ac mala, non sua natura, sed seditiosorum vocibus æstimantur (b).* Idque propter fallos, quos præferunt rebus, titulos: dum ex, gr: Severitatem

tem aliorum, Sævitiæ; parcimoniam avaritiæ; bonam morum disciplinam contumeliarum & suppliciorum nomine appellant: suis v. molitionibus colorem, nescio quem, inducunt; bellum civile, libertatis vocando defensionem: et sic in aliis. Mendacia igitur, calumniæ, perjuria, Seditiosi linguæ familiaria omnino sunt atque propria (c).

(a) *Sall. B. Catil. c. 10.* (b) *Tac. Hist. l. 4. c. 73.* (c) *Confer. Bæcl. Char. Polit. Cap. 5.*

§. II.

TALIS acerrimus instinator belli erat Tullius ille Valentinus apud Tacit: Is, meditata oratione, cuncta, magnis imperiis objectari solita, contumeliasque & invidiam in populum Romanum effudit; turbidus miscendis seditionibus, & plerisque gratus vecordi facundia (s).

Talis C. ille Curio Trib. plebis apud Vell. qui seditiosa facundia sua bel-

Bello civili subiecit facem (b).

Tales quoque improbi sunt concionatores, qui deteriorem in partem traducunt atque sugillant Magistratus, dum, vel Seditiosa vociferatione in Republicæ administratores, vel querelis & ambiguis de principe sermonibus, vel quibusvis aliis vulgi turbamentis (c), imprimis religionis prætextu, haud leviter ad turbas plebem cient; quippe quæ, incredibile quantum, ex illorum ore pendeat. Eadem enim plebs, impotens, sæva, mutabilis, ubi vana Religione capta est, melius suis Sacerdotibus paret, quam Ducibus Regibusque (d). Ita Perkinus quidam, favorem Anglorum prentasse dicitur, invectivis in Regem & regimen ejus, sermonibus. Et præcipua, inquit Thuanus, concionatorum intemperies fuit, qui convitiolorum plaustra in Regem emovebant; dicenda, tacenda, blaterantes; tyrannum, hypocritam, perfidum, crudelem vocitantes (e).

(a) Tac. Hist. l. 4. c. 68. (b) Vell. l. 2. c. 48.

(c) Tac. Hist. l. 1. c. 23. (d) Reinhar. Theat.

Prud. p. 1802. (e) Id. est. l. p. 1807.

§. III.

Hiac voce sua, ad populi captandam auram, callide utitur seditiosus; Comis, affabilis & blandus, libertatem, immunitatem, nova secula, aureosque quasi montes pollicetur, & nescio quibus pulchris, speciosisque vocabulis, in vulgus consilia sua (dicerem flagitia) venditat. Ita se populares, blanda facundia, & læris plebi promissionibus, in republica Romana ostenderunt longe plurimi; inter quos ambo Gracchi fratres, Sulpicius, Marius, Cinna, Sulla, ipse etiam Julius Cæsar, alique. Et sapienter quidem ab eruditis notatum est: centum circiter annis, cum in aliis rebus varie, tum in eo præcipue a populo Romano erratum esse, quod lenociniis seduci se passi sint facundorum; sed ambitiosorum ingenia, quæ sub illo blandi sermonis tegumento latebant, non attenderint. Gracchos quidem, perniciosos eorum molitionibus cognitis, occidisse; sed tot superstites, post Gracchos in urbe,

Grac-

Gracchanis ingenis, non ivisse obviam: Neque ab initio satis Mario, neque, post illum, ejusdem indolis Sullæ, nec deniq; huic, verissime prædicenti, *Cæsari multos inesse Marios*, credidisse, rei que publicæ, pro indole & conatibus Viri, prudenter consuluisse (a).

(a) *Conf. Bæcl. Char. Pol.*

§. IV

Luculentissimum captandæ plebis gratiæ exemplum, blandis sermonibus, promissionibusque, sacra nobis in Absalone dat pagina. Quæ multis narrat, quanta ille comitate & affabilitate, animos sibi populi demereri studuerit: quomodo, cum quispiam eum supplex adiret, ipse eum humanissime ad se adtraheret atque oscularetur, blandissime ita dicendo: *caussa tua bona & justa; sed non est, qui te audiat, constitutus a rege, qui possit & velit bene eo munere fungi.* Quis me con-

stituat judicem super terram, ut ad me veniant omnes, qui habeant negotium, & justum judicem? Porro, quomodo bene mane conturgeret, staretque ad introitum portæ Regiæ, omnemque virum, eo venientem, ut causa ipsius in judicio regis ageretur, vocaret ad se; scilicet, ut ostenderet, omnium se gerere curam, omnibus benivolum, omnibusque beneficium esse velle (a). Vid. plura 2 Sam. 15.

(a) Reinh. cit. l. ex Jac. Saliari Epit. Annal. Vet. Test.

CAP. IV.

§. I.

REquirit nunc instituti ratio, & fides B. L. data, ut tertium quoque in **SEDITIOSO CIVE** exponamus: quomodo nimirum scelestæ ipsius reliquæ comparatæ sint actiones & nefanda molimina. Verum, quando

doquidem ratione circumstantiarum, personæ, temporis, loci &c. infinita illorum dari potest varietas; non nisi generalia perstringere duntaxat, & quasi per transfennam adspicere licet. In universum quidem hoc tenendum: nulla sedinolum esse fide; verum ex proprio usu omnia agere, atque temporibus insidiari; quemadmodum de Cn. Pompejo, magni Patre, refert Vell: Deinde, pleraque clam, maxime in initio, agere; nonnulla deinceps magis palam & aperte. Clam, cujusvis generis homines sibi variis conciliat artibus, & ad usus suos adjungit. Imperitos itaque imprimis aggreditur & impellit animos; aut lenissimum quemque, & futuri improvidum, spe vana tumens-
tem (a). Cujus ingenii, cum potissimum esse soleant adolescentes, illos, præ aliis, varia allicit arte; ad exemplum Catilinæ, de quo apertis verbis Sallustius: Sed maxime adolescentium familiaritates adpetebat: eorum animi, molles & apai-

"te fluxi, dolis haud difficulter capie-
 "bantur: nam, uti cujusque studium
 "ex ætate flagrabat, aliis scorta præ-
 "bere, aliis canes atq; equos mercari;
 "postremo, neq; sumptui, neq; mo-
 "destiæ suæ parcere, dum illos ob-
 "noxios fidosque sibi faceret (b).

(a) Tacit. Hist. I. 88.

(b) Sall. Bell. Cat. 14.

§. II.

Porro, pressam egestate plebem
 oblinire adnititur muneribus:
 obæratos pecunia, juvat: *Servos, pro-*
posita libertate; exsules damnatosque, im-
punitatis spe; peregrinos, civitatis promix-
sione, consiliis suis adjungit (a). Cla-
 rum hujus rei exemplum præbuere
 partim Tib. & Caius Gracchi, tra-
 tres, partim Catilina, partim Otho
 antequam ad imperium accessit (b).
 Præter hos iam dictos homines, *de-*
terrimum quemque sibi aggregat sedi-
molus; omnes itaque flagitiosos,
 pro-

propter facinora perpetrata, saluti,
 rebusq; omnibus desperantes, illicit;
 quorum enim animus, longa con-
 suetudine ad temeraria & atrocias
 quasvis dudum occaluerit, illis ma-
 xime delectatur. Quam enim non
 sine horrore, hæc de Catilinæ sociis
 relata legimus? Quicumque im-
 pudicus, adulter, ganeo, alea,
 manu, ventre, pene, bona patria
 laceraverat, quique alienum æs
 grande conflaverat, quo flagitium
 aut facinus redimeret; præterea o-
 mnes undique parricidæ, sacrilegi,
 convicti iudiciis, aut pro factis ju-
 diciis timentes; ad hoc, quos ma-
 nus, atque lingua, perjurio & lan-
 guine aiebat; postremo, omnes,
 quos flagitium, egestas, conscius
 animus exagitabat: hi Catilinæ
 proximi, familiaresq; erant (r).
 Horum talium, hujusque farinae a-
 liorum, primo singulos adpellat se-
 ditiosus; hortatur alios; alios ten-
 tat; opes, si queat, suas, imparata
 Rempublicam, magna præmia

conjurationis doceret: Sic Catilina:
*En, inquit, illa, quam sapienter optastis,
 libertas: præterea divitiæ, decus, gloria,
 in oculis sita sunt: fortuna ea omnia vi-
 , Auribus præmia posuit (d). Ubi satis ex-
 , pugnata sint, quæ voluerit, in unum
 , omnes convocat; præsertim quibus
 , maxima necessitudo & plurimum
 , audaciæ insit (e). Quanto enim quis
 audacia promptus, tanto magis fidus, re-
 busque motus potius habetur (f). Ne-
 Eturris colloquitur, aut flexo in vesperam
 die, præter varios ineundæ societa-
 tis propositos fructus, quos supra
 tetigit, querelas inserit, Et ambiguos de
 Principe sermones, quæque alia turba-
 menta vulgi (g). Cunctantes impellit,
 trahit, objurgat: læpius etiam, an-
 tequam contactum fuerit negotium,
 honores distribuit. Dehinc omnes,
 vel corruptelarum illecebris irretiti,
 vel rerum novarum studio pessimi,
 vel deperditis moribus, infamia,
 sceleribus, egestate similes, primo
 coeunt in confessionis globum; de-
 inde in constantiam, sive potius per-
 uina-*

tinaciam effrœnati & præcipitis furoris, multis sese vinculis constringunt, & quasi laqueis quibusdam scelerum colligant (h). Caput seditiosorum, seu deterrimus eorum, quisque, reliquos multis modis facinora edocet: ex illis, testes, agnatoresque falsos commodare; fidem, fortunas, pericula vilia habere; post, ubi eorum famam atque pudorem attriverit, majora alia imperat (i).

(a) Boecl. Char. Pol. c. 3.

(b) vid. Vell. Sallust. c. 17. & Tacit.

(c) Sall. Catili. c. 14.

(d) Ex Sall. Schonborn. p. m. 521.

(e) Sall. Cat. 17.

(f) Tacit. Annal. I. 57.

(g) Tacit. Hist. I. 23.

(h) Conf. Sall. Cat.

(i) Sall. Cat. c. 16.

§. III.

Clam hæc maxime agit seditiosus; magis deinceps palam erumpit

ejus furor & rabies. Speciosis itaque nominibus, fœda sua in vulgus venditat consilia. Bonum publicum, libertatem, pietatem, & neleio quid æqui & justî, præ se fert; quod supra etiam de sermone seditiosi tetigi. cap. III. §. 1.

Quæ adversus interfectores Cæsarîs exsecutus est Octavius, pietatis insigniebantur titulo; suberat vero profunda dominandi cupido, uti animadvertere prudentes (A). Eiusdem conjurationis & necis auctores, Brutus & Cassius, facinorosi suo publica & speciosa nomina, ipsiusque patriæ libertatem & pristinam regiminis formam prætexerunt; sed revera suam quisque ambitionem & invidiam in consilio habuit, cum de tanta mutatione deliberaret. (b) Seditiosi enim, publicum bonum simulantes, pro sua quisque potentia pugnant; ut testatur Sallustius: atque, ut imperium evertant, libertatem præferunt; si everterint, ipsam aggrediuntur (c). Scite enim non minus, ac vere, Gallicus

licus scriptor Amelotus: Il en est de la liberté, comme de l'honneur des femmes: Les ambitieux défendent l'une, pour l'opprimer, & les amans sauvent l'autre, pour le ravir (d). Exemplo id suo, præter innumeros alios, comprobatur iuvit ille Sandrocottus, qui, sub specie libertatis, auctor Indis fuerat occidendi, post mortem Alexandri, Præfectos ipsius, jugumq; servitutis e cervicibus excutiendi: *Titulum vero libertatis, post victoriam in servitntem vertit; siquidem occupato regno, populum, quem ab externa dominatione vindicaverat, ipse servitio premebat (e).*

(a) Reinb. p. 1809.

(b) *ibid.* p. 1810.

(c) Tacit. Ann. 16. 22.

(d) Dans son Tibère. chap. 91.

(e) Just. l. 15. 4.

§. IV.

UT aqua maris, torrentiumque fluviorum, ripas & cataractas vel

vel leviter supergressa, viam sibi
 paullatim aperit; mox agros, vil-
 las, totasque regiones inundat, nec
 nisi magno molimine coerceri pot-
 est: Sic seditiolus quoque, post-
 quam, violatis legibus publicis,
 pudoris fines semel transiit; in omne
 te genus licentiæ paullatim effundit.

Jamq; factis & saxa volant;

furor arma ministrat (a).

“Omnia jam milcet; rempubli-
 “cam conturbat; nihil immorum,
 “nihil tranquillum in eodem statu
 “relinquit. Quod quiete poterat
 “consequi, mavult per vim extor-
 “quere, & tumultuando adipisci.
 “Quæ semel pessime ausus est, ob-
 “stinate pertendit: semperque pri-
 “ora novis vincere facinoribus niti-
 “tur: inaudita, & sine exemplo
 “atrocia, se demum digna existi-
 “mans. Denique incendium suum,
 “ruina extinguere optat, mavult-
 “que publica ruina occidere, quam
 “sua proteri, & idem passurus, mi-
 “nus conspici (b),

Si causa peccandi minus super-
 rat, innocentes, sicuti nocentes, cir-
 cumvenit, jugulat: Scilicet, ne per
 otium torpescant manus, aut ani-
 mus; gratuito potius malus atque
 crudelis est (c). Ut paucissimis me
 expediam: nefanda est apud sediti-
 osum temeritas: furor indomitus:
 audacissima grassatio: depredatio
 scæda: Sævitia in ipsos lapides: nulla
 boni publici, nulla juris gentium,
 aut civitatis, nulla vel pudoris, vel
 honestatis, vel utilitatis publicæ
 ratio (d).

Quæ heic addere cogitaram de se-
 ditionum generibus, quot illa sint,
 & quibus in rebus differant; propter
 summam hujus temporis angustiam,
 alii, si Deo ita placuerit, occasione
 reservare cogor. Interim B. L.

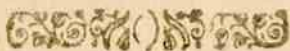
vale! & hæc qualiacunque
 æqui bonique consule.

(a) *Virg. Ænei. 1.*

(b) *Vell. passim & Boet. char. Pol. 5.*

(c) *Sall. Cat. p. 37.*

(d) *Reinh. in Lips. Pol. 1. 6. c. 4.*

Sägne - Rimm

öfwer

Respondentens och Auctorens
Herr NILS E JUNGMANS
Wæftra Disputation.

Lhen i Dygd och Boken sökt
Sara fort/ och slutet winna /
Och til rätta måhlet hinna :
Lhen med flize sin Lärdom ökt.

Han kan och thet säkert nå :
Han kan utan allan sakra /
Hwad han skre wet hjält försvara /
At thet mände fast bestå.

Wäl förthenfull Ehr/ min Wän/
Som the trötta stäten Kleswit
Til Parnassen, och der blefwit
Lönt för Mödan Ehr igen.

wæftra

Wackra Profwet ligger här
Af Eht witra wett och lönne /
Af Eht flit / Eht goda kenne /
Swär om thet nog wittne här.

Til ett slut at Eder skeer
Mycken Lycka / mycken trefnad /
Säll och alla dagars lefnad /
Jag af hiertat troget beer.

Med dessa rader be-
tygar sin fågnad
i största hast

J. J. Postierna.

Dem
Wohl. Ehrenvesten und gelehrten
Herrn NICOLAUS LJUNGMAN,
Philosophiæ cultori assiduo
zu seiner netten *DISPUTATION*,
vom Charactere seditiosi
Civis in Republ.

Die Er zu Abo mit großem lob
defendiret hat.

Er den Character zeigt im lehren
und im leben

Wie man Gott / Obrigkeit und
jeden menschen nützt /

Dem wird mit höchstem recht das
zeugniß gern gegeben :

Er hab des Reiches wohl mit wort
und werck gestützt.

Herr LJUNGMAN, werther freund / den
lehr und leben zieret /

Die Universitat gibt Ihm den
schönen Ruhm /

Und ich bezeuge es / den er getreu an-
führet

Und wünsche Christen - glück zum
lohn und eigenthum.

NICOL. Postierna.

Ad

Pereximium & Doctissimum
Dn. NICOL: LJUNGMANNUM,
Eruditas lucubrationum suarum

De

SEDITIONOSO CIVE

Primitias evulgantem.

Ad consequendam Corollam Apollineam, qua quilibet assiduus Musarum cultor, pro indefessa in literarum studiis collocata opera, redimiri assolet, operosus labor, multaque industria & diligentia requiritur. Eum namq; honorem non alius assequi se posse speret, quam qui variis prius in publicum editis speciminibus, bonam sibi eruditionis doctrinaeq; existimationem & famam apud Doctos comparaverit. Idem Tu, Politissime D:ne LIUNGMAN, elegantem Tuam de Seditioso cive Dissertationem luci committendo, laudabiliter facere occępisti. Industria igitur hæc TUA jam TIBI fores ad Apollineos illos honores felici auspicio aperit, Gratulor TIBI, cum illam
felici

felicitatem, tum ingenii Tui dotes,
ab Immortali & Divino Numine egre-
gias Tibi concessas, quæ Te ad illud
honoris culmen ascendendum inci-
taverunt & inflammaverunt. Macte
Tu virtute & diligentia esto; nec de
inceptis Tuis laboribus prius desiste,
quam Apollinem Te laurea belle &
festive videas coronantem. Vale!

*Simplici calamo, sed prolixiori
animo, scripsit*

Andreas Gostierna.